

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Booskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybooskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybooskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 155. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hónapra ——— 2 „
— Egyes szám ára 3 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Szerda, július 10.

A magyar aratás.

Nagybooskerek, július 10.

(M—d.) Megérett a gazdaember sok,
nehéz fáradozásának gyümölcse: sárgult
kalászos ingadoznak immár a tágas, szellő
járta mezőkön, sőt sok helyen, az ország
déli és középrészén a kasza is meg-
pendült már s kérékben, keresztekben áll
a termés, hogy a cséplőgépet vagy nyom-
tató lovakat várja.

Hej, bizony nem csak sok fáradságába,
hanem nehéz gondjaiba is került a gazdán-
ak, míg eddig jutott a dolog. Megkezdő-
dött már az őszi: vajjon hogy kél az el-
vetett mag, szárazság, féreg, egyéb ártalom
nem öli, nem pusztítja-e ki? Folytatódott
a tél beálltával: vajjon nem fagy-e ki a
vetés vagy nem pállik-e ki? A kedves,
bájos tavasz se csökkentette az aggodal-
makat. Ugyan lesz-e idejében eső, vagy a
sok nedvesség nem sárgítja-e ki, az árvíz
nem borítja-e el? Azután jött a nyár.
Hányszor tekintett a gazda aggodó szemek-
kel a magasban kóválygó fellegek felé:
vajjon áldást hozó eső helyett nem rom-
boló jeget rejtenek-e, amely talán pár perc
alatt tönkre teheti mindazt, a mit az őszi,
tél, tavasz eddig megkimélt?

Egyarányban simulva folyt e hangu-
latos és igazi képhez a magyar közélet
irányadó és vezető tényezőinek működése
is, s azok élén a kormányé, mely az igazi
jó gazda módjára igyekezett megóvni a
magyar politika mezején termő kalászosokat
a magbaszökkenéstől az aratásig.

Hálás szívvel, elismeréssel mondat-
juk, vallhatjuk, hogy ezen sok mindenféle
elemi csapástól fenyegetett mezőre is az
aratás, kivéven a jég vagy egyéb által
sujtott vidékeket, kitünőnek mutatkozik.
Tudjuk ugyan, hogy a gazda reményei
sokszor az utolsó pillanatban is meg-
semmisülhetnek, a kőd, a megszorulás, a
jég épen a kaszája elől is hirtelen el-
veheti az áldást, de hát reméljük a
jobbat!

A jég és viharverte mezőket a poli-
tika szántóföldjein csak abban az ellen-
tábor birtokát képező tagban találjuk,
ahol Rakovszky ur felvidéki pánzláv-
árpat s Ugron ur Reichskriegsminiszteri
zabot vetett. Ott bizony befagyott a
termés!

A későbbben érő gazdasági termények
gondozásában épen úgy kell azonban a
gazdának szorgoskodni s éppen ennél fogva
az országgyűlés nyári szünete sem jelent
nyugalmat a kormányra nézve. Sőt a
Széll-kormány épen most nagyon élénk
politikai időszak előtt áll, melynek a vám-
kérdések s az ezzel összefüggő nagyfontos-
ságu közgazdasági kérdések adják meg
jellemét. Az autonóm vámtarifa ügyében
már legközelebb megindulnak a tárgya-
lások a magyar és osztrák kormány közt.
Nagy nehézségek fognak ennél fölmerülni,
mert az osztrák érdek szemben áll Magyar-
ország életbevágó nagy érdekeivel. Az
osztrák közgazdasági körök már formuláz-
ták óhajataikat az autonóm vámtarifa
ügyében. Ezeknek lényege ebben össz-
pontosul: a védő ipari vámok még további
emelése, a mezőgazdasági és pénzügyi
vámok leszállítása. A magyar álláspont
ennek ellene mond. Az autonóm vámtarifa
ügyében meginduló alkudozásoknak messze
kiható a fontossága. Ha az autonóm vámtarifa
ügyében Ausztriával megegyezni
nem tudunk, akkor a külállamokkal a
kereskedelmi szerződések megújítására
meg sem kezdhetjük a tárgyalásokat. De
lehetetlenné válik a vámszövetség meg-
újítása is. Ezek életbevágó dolgok, azt
mindenki érzi s nagyon szűkséges, hogy
nálunk is, mint ez Ausztriában és Német-
országban már megörtént, gazdák, iparo-
sok és kereskedők minél behatóbban fog-
lalkozzanak ezekkel a kérdésekkel. Az
országos gazdasági egyesület már egy
nagy emlékiratban kifejtette álláspontját.
Míg a mezőgazdasági érdekkörök egészben
véve mégis tulnyomólag a közös vám-
terület fentartása felé hajlanak, bár oly

feltételekkel és kikötésekkel, melyeknek
teljesülése majdnem kizártnak tekinthető,
addig iparos, kereskedő köreink, élükön az
Országos Iparegyesülettel, már meglehetősen
határozottsággal hangoztatják a külön
vámterület szükségét. Nevezetes tünetek
merültek fel s tekintetben az ország leg-
tekintélyesebb kereskedelmi kamarájában,
a budapestiben. E kamara tagjainak nagy
többsége minden kétséget kizárólag a
külön vámterület álláspontját vallja.

Ilyen körülmények között a később-
ben érő terményekre fokozatibb ügyelet
tel kell lenni a gazdának, akarjuk
mondani a kormányznak.

Hitünk szerint — s ebben ő erősíti
meg napról napra — meg is fogja tenni.

HIREK.

Tájékoztató.

A győrfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli
6 órától kezdve délig az uszadék részére nyitva van; hűtőgép
részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazoz
napokon este 1/2 6-tól 8-ig uszadék részére is. A kádfürdő egész
nap este 7 1/2 óráig nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— A főispán szabadsága. Rónay Jenő
főispán holnap kezdi meg több heti szabadság-
idejét, melynek legnagyobb részét családjával
együtt Abbáziában tölti. A vármegye egész
közönségének őszinte óhaját tolmácsoljuk, midőn
szívvel kívánjuk, hogy ő méltósága és övéi
augusztusban ismét friss egészségben térjenek
vissza Nagybooskerekre.

— Előléptetések. Ó felsége Kapusztayák
Pál nagyikikindai törvényszéki bírót a VII. fize-
tési osztályba sorozott törvényszéki bírónak lép-
tette elő.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Cser
Gyula pancsovai állami főgimnáziumi h. tanárt
a IX. fizetési osztály második fokozatába ideig-
lenes rendes tanárrá léptette elő.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi
miniszter Weisz József áll. polgári iskolai
segédtanítót a sztarcsovai áll. elemi iskolához és
Pázsitzky Arpád sztarcsovai áll. elemi
iskolai tanítót a bánlaki áll. elemi iskolához
áttejezte.

A „TORONTÁI“ tárcája.

Vágyódás.

Tengernyi nagy róna
Választ el Tetőled,
Langyos esti szellő hoz hirt
Néha csak — Felőled.

Langyos esti szellő,
Meglegyinti arcom,
S azt susogja: »szébb az élet —
A Balaton parton«.

Lelkemben győtrő kin —
Epedő vágy támad:
A Balaton mellé vágyom
Tehozzad — Utánad.

De hát nem mehetek! . . .
Könyben uszik orcám . . .
Gyere vissza — én szerelmem —
Gyere vissza hozzám.

Nagy Demokos.

Meghaborgatva.

A vonat odébb szaladt, egy feketaruhás nő
ottmaradt a homályban s miután a piros lám-
pásos emberből, a ki félig alvó fejjel biccentett
a sötét váróterem felé, megtudta, hogy három
óra hosszat kell várnia a teleki gőzösre, letette
a láncos kényesét a padra és mellé ült. Messsi-
ről még szörgött a szél, szrr, szrr, a szél is fujt
hangosan és az asszony a kietlen, unalmas falusi

perronon széthordozva tekintetét, gondolta:
szegény fujem, mit csináljak én itt három óráig.

Senkit se látott, a falhoz vetette a hátát
és valami csendes dalt dudolgotott, de csak a
fogai közt. A vöröslámpásos ember odament
hozzá:

— Urasszony, tesszen bemenni, már ég a
lámpás.

— Köszönöm.

A feketeruhás nő bement a terembe és itt
megismerkedett Babatsóy Kálmánnal, a kis
akácfas falusi vasuti ház fiatal főnökével. Há-
rom óra hosszat beszélgettek, mialatt a főnök
kétszer megfedekezett valahova sürgönyfelele-
tet adni, későn ment ki a hegyek alól jött vo-
nat elé s elmondott mindent az életéről.

— Szegényke, olyan fehér, mint ez a tej-
tűveg, hozzányulni sem merészelek . . . Csak
úgy tartom szerelmemmel, mint a virágot, bizony
ápolgatni kell s vigyázni rá, hogy a hidegbe
ki ne menjen.

— Oh Istenem, szegény jó lélek.

— Nagyon jó, hü teremtés, egy kis fehér
és törékeny rabszolga, aki mindig odaáll, ahol
nincs utban. Ugy sajnálom, mint egy beteg
gyermeket. Annál nincs szomorubb, ugyeóár?
— Nekem nem volt. Hissen mondtam,
egy, mondd egy napig voltam férjénél. Es önk-
nek van gyermekök?

— Az egynapos asszony kíváncsi volt a töb-
bire is.

— Nincs, felelt szomoruan a férfi, — pe-
dig úgy érzem, hogy a gyermek az igazi kapocs
a férfi és a feleség között.

A fiatal asszony mosolyogva surrant át a
tárgyon e kérdéssel:

— Mit csinálnak hát itt egyedül?

— En dolgozom, ő játszik.

A feleségéről beszélt Babatsóy a barna
szép asszonynak, aki csupa vér és lélek. Lán-
goló a szeme, remeke ő maga szoknak a szép-
séges, teli asszonyoknak, akik szerelmre ter-
mettek. Hódító fej, melynek vonásaiban hasz-
talan keresne valaki plasztikai szépet. Lélek
van a homlokán, a vérdus ajkakon.

A megható történetet, amit Babatsóy mon-
dott az ő fehér, gyámoltalan asszonyjáról,
érdeklődéssel hallgatta és arra élénken felelt,
hogy a kis fehér állásfőnöknek mindig csak
játszik.

— De jó dolga van.

A férfi különösen érezte magát. Mintha
valami eltemetett vágya és álma ebédet volna
föl tetszhalotti mivoltából és uralkodni rajta.
Érezte, megfedekezett magáról, hogy hitvese
részére és a maga részére szánalmat kér ettől
az asszonytól, akit azelőtt sohase látott és le-
het, hogy többé sohase fog újra látni. E gon-
dolatnál az asszony felé nyult, kissé, de szen-
vedélyesen.

— Ugy-e, hogy még látni fogom más-
kor is?

Csodálkozva rázogatta az isteni barna
asszony a fejét. Szempillái játszottak élénken
nagy fekete szemén és úgy nézett a megza-
vart emberre, hogy az, ha tud, olvashat a
szeméből, az arcáról, est a gondolatot olvas-
hatja ottan:

— Sok a koldus. Az általános elszegényedés jele a sok koldus, akikből Nagybecskereknek jócskán kijutott. Most azonban nem akarunk a fölött szincerizálni, hogy mi ennek az oka és hogyan lehetne az állapotokon segíteni, csupán arra a koldusokból álló, élők Scylla és Charibdisre hívjuk föl a rendőrség figyelmét, mely vasárnaponként a pénzügyi palotától egész a kaszinóig terjedő utvonalat ellepi. Megesett, hogy egyik másik nem kapott a kalapjába a kívánt obulusokból és ezután olyan éktelen káromkodást vitt végbe a különben is bepálinkázott atyafi, hogy többen megbotránkoztak fölötte. Legalább annyit tegyenek meg, hogy a részegséget összeférhetetlennek jelentsék ki a koldulás üzésével.

— Ritka eljegyzési ünnepet ült tegnap Lippold Imre temesvári magánzó. A vőlegény ugyanis 72 éves, menyasszonya özv. Weghardt Rozália pedig 68 éves. A jegyesek 50 évvel ezelőtt egyizben már örök hűséget esküdtek egymásnak. A kegyetlen sors azonban akkor nem engedte, hogy egymáséi lehessenek. Az akkor 22 éves Imrének még nem volt állandó keresete és a leány szülői ezért a házasságról tudni sem akartak. Később férjhez ment a leány, Lippold azonban mindezekig agglagény maradt. Tegnap végre — bár későn — megtarthatták eljegyzésüket, melyet csakhamar az ünnepi esküvő is fog követni. Az ősz jegyespárt számos oldalról üdvözölték.

— Gólya a redakcióban. Felelős szerkesztőnk neje ma délután egy egészséges leánygyermeknek adott életet.

— Állami tisztviselők mozgalma. A török becsői állami tisztviselők, mint nekünk írják, vasárnap tartották helyzetük javítása érdekében a második értekezletüket, amely alkalommal az elköltözött jegyző helyett Molnár Sándor állami elemi tanítót választották meg bizottsági jegyzővé. Az értekezlet a budapesti kongresszus mellett foglal állást, amelyen annak idején küldöttségileg fogja magát képviseltetni. Egyhangú határozata az értekezletnek, hogy mindama lapnak, amelyek az állami tisztviselők ügye mellett bontottak zászlót, őszinte köszönet és bizalom szavazzassék.

— Üdvös rendelet. A Pol. Ért. jelenti: Wlassics Gyula kultuszminiszter az állami iskolák számára új utasítást adott ki és hatályon kívül helyezte a régit, mely a viszonyok változásával elavult. Az újabb utasítás meghagyja ugyan a gondokosságot, de jogait az iskola belső letére vonatkozólag törli és csakis az anyagiakban hagyja meg, a tanító elleni panaszokat csakis jegyzőkönyvbe veheti és betérjesztheti a tanfelügyelőséghez, de a tanítót azért felelős ségre nem vonhatja. A magas színvonalon álló állami iskolák érdeke meg is kívánja, hogy a tanítókhoz nem értők önkénykedésétől megszabaduljanak.

— Égő kazlak. Gyorgyevits Milos giládi földbirtokosnak a múlt hét minden egyes napján leégett hol egy kazal szénája, hol egy

kazal takarmánya, az ötödik kazal tönkremenése után a kiállított örök két béres gyermeket csaptak rajta, amidőn égő csóvát dugtak egy nagy szénakazal tövébe. A két gyermek kivallotta aztán, hogy őket két elbocsátott cseléd birta reá jutalom ígérese mellett, hogy a kazlakat felgyújtás. A két bosszúálló volt bérest följelentették a temesvári kir. ügyészségnél.

— Kiránduló tanítók. A délmagyarországi tanító-egyesület 220 tagja — közöttük igen sok hölgy — a Dettán tartott ez évi tanítógyűlés után Schenk Jakab egyesületi elnökkel élén külön vonaton fölrandult a magas Tátrába tanulmánykirándulásra. Iglón a szepesi tanító egyesület több tagja üdvözölte a testvér egyesületet, mely szután Róth Márton iglói főgimn. tanár kalauzálása mellett és Selteneich Hugó, Schlesinger Benő és Prohászka Lajos kíséretében a magas Tátra legszebb pontjait és telepeit 4 napon át csodálta. — A természeti szépségekben igen gazdag vidékben való gyönyörködés után a társaság Iglóra, innét Lőcsére randult, hogy végighallgassa a szepesi tanító-egyesület ez évi nagy közgyűlését.

— Adatok a kivándorláshoz. A statisztikai hivatal most megjelent kimutatása szerint 1901. év május havában 9919 utlevelet adtak ki Magyarországon. A kiadott utlevelek tulajdonosainak 1008 utitársuk volt. Torontálvármegyéből 169, Pancsováról 89-en kaptak külföldre szóló utlevelet. Horvátországból ugyanas időszak alatt 3006 utlevél adatot ki. Az utlevelek 3/4-ed része Amerikába szól.

— Cipésszikkongresszus Szegeden. A cipésszek és csizmadiaik IV. országos kongresszusukat augusztus 19. és 20. napján tartják Szegeden. A kongresszus előkészítésén a szegedi cipésszek fáradoznak.

— Szerb énekesek. Ritka speciilitásban lesz része a becskerekinek publikumnak. A Kleinféle vendéglőben (a nagyhid mellett) holnap egy szerb népekes társulat produkálja magát, mely szép énekével bizonyára meghódítja a mi közönségünket is. A társulat élén Topalovits áll. Az előadásokat csütörtökön, pénteken és vasárnapon tartják.

— Gyermekszerelem. Egy jókedélyű íróársunk mesélte el a kis gyermekkalandot.

— No, fiúk, tudjátok, hogy milyen a női természet, de a legmeglepőbbet most tapasztaltam igazán az én kis leányomnál. Tudjátok, bejár hozzánk a mosóné fia, a Józsi gyerek. Az is olyan idős, mint az én kis Margitom. Mindig együtt játszanak s Margitka kinevezte őt a vőlegényének. Ugyan különös kis vőlegény, mert a hajsz helye nem mindig száraz, hanem előfordul ez Margitkánál is, hát kölcsönbe megy! A napokban új képes könyvet kapott a lányom s ennek birtokjoga felett a Józsi gyerekkel csúfol összeváltak. A vége is az lett, hogy kijelentette a fiu, hogy ő nem megy haza Margitka békült volna, de a kölyök makacszkodott s el is indult. Bögve jön be hozzám a kis lány s azt kérdi:

— Papa, hát szabad a vőlegénynek ott hagyni a menyasszonyát?

Mikor megértettem, miről van szó, mondom neki:

— Nézd kicsikém! Te még nem ismered a férfinemet. Ha hívod, makacsodik, De ha az ajtón kidobod,

— Elég, ha látom.

— Hátha rossz vagyok!

— Akkor is hatna reám. Ugy jött mintha álmaimból jött volna, amiket a beteg gyermek-asszony mellett álmodom.

Ilyenek önök.

— Ha önökötől megbódulunk.

Főlkapta az asszony a láncos kékításkáját és a férfi szemébe kacagott:

— Szénfűt . . . Mindjárt meggyünk és elszáll.

Csöngettek . . . egy, kettő. Még egy van hátra . . . Eközben, mikor Babatsóy és az idegen asszony egymás szemébe néznek a perronon, vajjon mit álmodik fent a túlsó házban a kis fehér gyámoltalan? Megérzi-e, hogy Kálmán vétkezik ellene, hogy a szerelemből már alig van valami? Szegény, haszontalan kis asszony. Ha megtudja: játszani se fog már többé a falusi indóház gömbökéi alatt . . .

Babatsóy Kálmán vitte az asszony táskáját a kocsihoz. Faggatta, kérte, esengett:

— Ir?

— Nem.

— Hova megy?

— Valahova.

Megragadta a nő kezét:

— Elmegegyek utána.

— S a kis gyámoltalan?

Babatsóy ellen ez a fegyver: a kis gyámoltalan. Eleresztette az idegen nő kezét, a ki fölugrott a kocsi kacsán és kacagva:

— Isten önnel . . .

A férfi lázas szemekkel nézett föl hozzá:

— Isten önnel, asszonyom.

— Gondolja, hogy es egy szép álom.

az ablakon jön vissza. Mondd meg Józsinak, mehet a pokolba vagy a mosókonyhába, majd új vőlegényt hozok én neked.

Ujjongva szaladt ki a kis lány s hallom kivülről a hangját:

— Haza mehetsz már te füles. Nekem ugyan nem kellesz. Kapok én más vőlegényt.

Margitka azzal bejött s lestük együtt az eredményt. Egyszerre hallatsz az utcáról a fiu síró hangja.

— Margit, Mar-git, Ma-a-r-g-i-it

No, mondom neki:

— Látod kicsikém, már jön vissza. Mehetsz hozzá játszani.

A kis lány felbiggyeszti az ajkát s azt mondja:

— Kell is nekem már. Papa, hol az új vőlegény?

— Podgyász- és darabáru-küldemények megjelölése a feladók részéről. A magy. kir. államasutak igazgatósága a nyári utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismételve felkéri az utazó és szállító közönséget, hogy ugy saját, mint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra feladott uti podgyász- és darabáru-állomást, egyéb darabárukon pedig ezenkívül még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről feltüntetni sziveskedjék. A cím legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra egész terjedelmében ráragasztandó papírra, esetleg a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bórda- vagy erős papírlapra irandó. A közönség a vasut ily irányú támogatása mellett a podgyász, illetve darabáru helyes szállítását és pontos kiszolgáltatását nagyban megkönnyíti és gyorsítja, s különös biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámú küldeményeknek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő felvételénél esetleg előforduló téves bárcázások és elhurcolások a lehető leg-
rövidebb idő alatt kiderítennek és helyreigazítottassanak.

Irodalom.

* A reformáció északi vallás, eszméin, tanain Eszakknak jeges lehellete érzik, ugyanaz, ami az északi népeknek költészetét, képzőművészetét, sőt még a nyelvét is jellemzi. Már Tacitus idejében is mint a vad, nyers erő képviselői tüntek ki, akiket rengeteg erdőikben összefogdosnak s elvittek az aréna főenyére, hogy legyőzzék a finom, mesterkélit, tanult, olajozott testű, eipuhultabb keleti gladiátorokat. Hasonlatosak voltak a medvékhez, akikkel együtt laktak óriási tölgyregeteiben. Bőrbe öltöztek, vadak voltak s óriási elszánással elsöpörték Róma hatalmát, de vele együtt civilizációját is. Es mégis volt bennük a poézisnak valami csodálatos ereje; Róma akkor látott először arany hajkoronákat, mikor a rabul ejtett germán leányok szőke haja söpörte végig Caesar diadalmenében a fórum márványköveit. Es Rómát meghódította az a diadalmas szőke aranyhajkorona. De a férfiak ereje és a nők komolyabb bája csodálatos költészetű olvadtak népjellemükben és történetükben. Nyelvük is zord, de a finomság és erő varázsát nem lehet megtagadni tőlük. Egy jeles nyelvész mondta, hogy az a különbség, amely a mesélgető déli románc és az északi nyers, zord balladák közt van,

— Azt gondolom és ezentul mindig ezt az utat fogom nézni, amerre elmegy.

— Miért?

— Mert erre vissza is jön egyszer . . .

Vissza kell jönnie.

Az idegen asszony hosszát, édeset kacagott . . . Csöngettek éppen indulóra . . .

— A kezét!

Lenyújtotta a barna, lágy illatos kezét az asszony, a férfi megcsókolta . . .

— Semmit se mond?

A vonat elindult.

— De igen, — kiáltott vissza a nő, — csókolom a kis gyámoltalant . . .

Babatsóy nézett hoeszan a lassu hegyi gözös után, mely mint egy fekete szörnyeteg bujt beljebb beljebb a messze éjszaka barlangjába. Egyszer csak elnyelte a kocsikat, a fekete ruhás tüneményt, a ki tán maga a termékenység istennője volt a piros szájával, hófehér fogával, forró vérével és egészséges deli testével, mely a gyönyörök szépségében tündöklött a kis falusi váróterem mécsesének a világánál.

Elvitte a gözös, mint egy lélekháborító, bűnre csábító rossz álmot, elszállt, mint a kísértés lidércfénye. Még zörögnek a sinek, zrr, zrr . . .

A férfi megdörzsölte a szemét és fázékonnyan végigszaladt a perronon . . . haza, haza. Odament a kis gyámoltalan ágyához és vezekelt a bűnös, csókoltgatta, simogatta a sovány, fehér kezecskét, mely semmit sem tud dolgozni és mondogatá magában neki:

— Csókoltat egy asszony, a ki visszakergetett hozzád . . .

Békéfi Antal.

megvan a nyelvükben is. A déli nyelvek csupa magánhangzókban állanak, dallamosak és lágyak, az északiakban csak úgy torlódik egymásra a sok mássalhangzó. Ennek fiziológiai oka van: Délen sokszor kell lélegzetet venni s a magánhangzó mind kilehelés; Északon az ember minél kevesebbet szí be a hideg levegőből és minél inkább a fogán át, az összeszorított inyek közt pedig a mássalhangzók születnek. Egész költészetükben, a legújabbban is, a zordságnak ez a csodálatos jellemvonása hódít. Mint ősi államszervezetükben a szigorúságot a mindenkinek egyenjogúsága szelidíti, költészetüknek szinte költőietlen erélyét is megnevesíti a mindenkire szóló eszmei tartalom. Vallásukban is ez a jellemző. E puritán vallás igyekszik közel férközni a nép minden rétegéhez. Nyelve a nemzeti nyelv, éneke a hívők éneke, Isten-istenelete a hívőkhez intézett beszéd. Az Ur-vacsoránál a nép úgy részesül mindkét színben, mint maga a pap. Amiben a katolikus vallástól eltér, az legnagyobb mértékben nyugati és északi hidegebb égalj követelményének engedő komolyság. Északon nem lehetséges a bőjt telen, inkább már a növényi táplálék is kiélegető. Ilyen és ehhez hasonló szempontokból reformálta a XVI. század az északi nemzetek vallását. Erről a reformációról szól a Nagy Képes Világtörténet 121-122. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marcali Henrik, egyetemi tanár. Egy egy kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

TAVIRATOK.

Fejérváry b. diszpolgársága.

Budapest, július 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Temesvár város mai közgyűlésében Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert óriási lelkesedéssel egyhangulag a város diszpolgárává választotta és nevére iparosok számára tanulmányi ösztöndíjat létesített.

A pápa jegyzéke.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A „Figaro” jelentése szerint a pápa legközelebb jegyzéket intéz a francia kormányhoz az egyleti törvények ellen.

Az olasz királyi pár nyaralása.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából sürgönyzik: Az olasz királyi család egész kíséretével ma a piemonti Racconigi kastélyba utazott. A kastély körül egy 320 fős álló katonai őrség vigyáz, azonkívül erős csendőrcsapatok is cirkálnak a környéken.

A lipcei bankbukáshoz.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Lipcseből táviratozzák: Dodel Henriket, a lipcei bank felügyelő-bizottságának tagját, ma letartóztatták.

Vesztégar.

Budapest, július 10. (A „Torontál” ered. táv.) Szófiából jelentik: A konstantinápolyi pestis esetekből kifolyólag a bolgár kormány Caribrodban tizenegy napi vesztégarra veti alá a kelet felől jövő utasokat. A Konstantinápolyból jövő áru forgalom teljesen be lett szüntetve. Atmeneti forgalomban azonban leólmozott árukat szabad átszállítani.

A pestis.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Hivatalos jelentés szerint Hongkongban az utolsó héten 47 pestis-eset, köztük 46 halálos kimenetelű fordult elő.

A burok szabadságharca.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: Schcepers bur csapatvezér tegnap Marrays villebe vonult, ahonnan éppen távol volt az angol helyőrség. A burok a város összes épületeit fölégették.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1901. július 10.

A kőszárutüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	78	7.50	7.60	80	0.—
Tiszavidéki	76	7.70	7.80	80	8.15	8.25
Pestvidéki	78	7.70	7.80	80	8.05	8.15
Bácskai	76	7.75	7.90	80	0.—	0.—

Roza		kilós		50 kilogr. ára	
uj	elsőrendű	70-72	7.—	7.15	7.—
Árpa	másodrendű	—	6.80	7.—	—
„	takarmány	60-62	6.40	6.75	—
„	égetni való	62-64	6.10	6.30	—
Zab	sőrfőzésre való	64-66	0.—	0.—	—
Tengeri	—	39-41	7.20	7.35	—
„	bánsági	—	0.—	0.—	—
„	másnemű	—	5.2	5.25	—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kőszáruban ma jelentősebb volt a forgalom; mintegy 10.000 mm. buza adatott el. Az árak változatlanok maradtak. Határidőüzletben a következő jegyzések fordultak elő:

Buza októberre	8.00-8.01
Roza	6.80-6.82
Zab	6.25-6.26
Tengeri júliusra	5.29-5.30
„ októberre	4.92-4.93
Repece augusztusra	12.90-12.95

Nyiltér.*)

Nyilt levél a n. é. közönséghez.

Mojsze Milán és zenekara a „Torontál” tegnapi hasábjain rólam és zenekaromról azt jelentette ki, hogy én a zenekarommal f. hó 8-án a Rózsaszállodában a versenyen nem jelentem meg és ebből reám hátrányos következtetést akar levonni.

Mojszenek ezen nyilatkozatára azt válaszolom, hogy épen ellenkezőben áll a dolog, vagyis az ő felfogása után indulva őt lehet legyőzöttnek tekinteni, mert f. hó 8-ára én hívtam meg őt a kaszinó helyiségébe, mint ahol állandóan játszani szoktam, versenyre; vártam is őt, de bizony nem jött el.

Milán tehát tegnapi nyilatkozatával saját maga bírálja volt, a helyett, hogy közösen megválasztott jury döntött volna felettünk. Mojsze Milán bíró akar lenni saját ügyében, holott erre ő nem hivatott.

Most már én úgy magam, mint zenekarom részéről az ügyet befejezettnak nyilvánítom azért, mert mit sem törődöm azzal, hogy Milán barátom miként vélekedik felőlünk. Én nagyon meg vagyok elégedve azzal, hogy kedves közönségünk kegyes pártfogásával díszeskedtem, a mit Milán tölem iriggyel és e miatt panaszkodik és okvetetlenkedik.

En továbbra is egyedül illetékes bírák a n. é. közönség pártfogásáért eszedzem.

Nagybecskereken, 1901. július 10.

682-1.1

Veress Tóni.

**PINCZÉR
EGYÜVEG
KRONDORF!**

BORHOZ LEGJOBB!
KITÜNŐ ASZTALVIZ
ÉS
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.
NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITÜNŐ HATASA
VAN! 83-25.25

FŐRAKTÁR:
ARMBRUSTER JÓZSEF czégnél.

* Az e rovat alatt közöltéknél nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1901. május hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

447. szám 1901.

681-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járás-bíróság 1901. évi V. 235/2 számú végzése következtében dr. Billitz Béla ügyvéd által képviselt Hiller J. és fia cég nagybecskereki lakos javára Mikics Ferdinánd titeli lakos ellen 137 kor. 60 fill. s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2054 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járás-bíróság V. 235/2. 1901. számú végzése folytán 137 kor. 60 fill. tőkekövetelése, ennek 1901. évi február hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 57 korona 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Titelen leendő eszközzésére 1901. évi július hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Titelen, 1901. évi június hó 29. napján.

Kir. bírósági végrehajtó.

Alibunári házk. főszolgabírósgától.

1219. házk. szám 1901.

662-1.1

Idézés.

Réljin Szofronia, Réljin Anna és Réljin Mileva, mint az Iláncsa községi 233. számú Réljin-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagjai ezennel felhívatnak, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1901. évi augusztus hó 27-ik napjának d. e. 8 órájára Iláncsa község házához kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg vagy Novákov Lázár községi közgyám iláncsai lakost, mint a részükre ki-nevezett gondnokot, célszerűt képviselőkkre utasítsák, ellenkező esetben pedig el-mulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1901. évi július hó 5-én.

Napholz Lajos,
házk. tb. főszolgabíró.

A párdányi főszolgabírószágtól.

4597. kig. szám. 1901.

663-3.3

Pályázati hirdetmény.

Alólírott hatóság a megtüresedett szerb-szentmártoni segédjegyzői állásra pályázatot hirdet és felhívja mindazokat, kik ezen állásra a kellő (jegyzői) képesítéssel bírnak és pályázni óhajtanak, hogy ez iránti kérvényüket alólírott hivatalhoz folyó évi július hó 20-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás f. évi július hó 25-én d. u. 3 óraker Szerb-Szent Márton község-házán fog megtartatni.

Ezen állás javadalmazása a következő: 800 kor évi fizetés és mint esetleg kinevezendő anyakönyvvezető-helyettes 40 kor. évi javadalmazás.

Párdányban, 1901. évi június hó 18.

Torontálmege párdányi járás főszolgabírói hivatala.

Nagy elegáns lakás kiadó,

6 lakószoba, 2 cselédszoba, fürdőszoba, teljesen elkülönített nagy pince, padlás és minden igénynek megfelelő mellékhelyiségekkel, f. évi november 1-től, tovább 1 egész vagy több évre, alólírott nál.

Menczer Lipót,

495-x.17

melencei-utca 289/7.

Módos község előljárósága.

2314. szám. 1901.

665-3.2

Arverési hirdetmény.

Alulírt község előljárósága közhírré teszi, hogy Módos község-házában a főtéren, a piac közepén egy **üzlethelyiség** 1901. évi december 1-től kezdődő 3 évre, f. évi augusztus hó 3-án d. u. 3 óraker a község-házán megtartandó árverésen bére fog adatni.

Bővebb felvilágosítással a község-előljáróság szolgál.

Módoson, 1901. évi július hó 3-án.

Tordai Lipót,
h. jegyző.

Gagyanszky Dragomir,
bíró.

Egy uri nő

háztartónői állást

keres.

631-x.10

Cim a kiadóhivatalban.

558. végrh. szám 1901.

680-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróság 1900. évi Sp. 306/4. számú végzése következtében dr. Schlesinger Mór ügyvéd által képviselt Heller M. és társa budapesti cég javára Lujanov Dasán számosi lakos ellen 1350 kor. s jár. erejéig 1900. évi május hó 21 én foganatosított biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 1457 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gazdasági gépek, lovak, tehén, szekér, sertések, butorok és egyebek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. járásbíróság 1900 évi V. 407/5. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 110 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szamoson adós házában leendő eszköz. lésére 1901. évi július hó 15-ik napjának délelőtti fél 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Alibunárott, 1901. évi június hó 29. napján.

Galantai Ferenc,
kir. bírósági végrehajtó.

A párdányi főszolgabírószágtól.

4596 kig. sz. 1091.

664-3.2

Pályázati hirdetmény.

Alulírott hatóság az ujonnan rendszerezett ujpécsi községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdet és felhívja mindazokat, kik ezen állásra a kellő jegyzői képesítéssel bírnak és pályázni óhajtanak, hogy ez iránti kérvényüket alólírott hivatalhoz f. évi július hó 20-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás f. évi július hó 25-én d. e. 10 óraker Ujpécs község-házán fog megtartatni.

Ezen állás javadalmazása a következő: 1100 kor. évi fizetés, 4 köbméter tűzifa és egy szobából álló szabad lakás

Párdányban, 1901. évi június hó 18 án.

Torontálmege párdányi járás főszolgabírói hivatala.

28022. szám 1901.

661-3.2

Szállítási hirdetmény.

Az alább megnevezett vármegyei köz-kórházak és gépház részére 1901-1902 évre szükséglendő fűtő és tüzelő anyag beszerzésére ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik és pedig:

1. A nagybecskereki „József” köz-kórház részére mintegy 1100 q. légszesz pirszen, 400 q. darabos kőszén és 268 m³ bűkk hasábfá.

2. A módosi köz-kórház részére 200 q. légszesz-pirszen és 100 m³ bűkk hasábfá.

3. A nagyikindai köz-kórház részére 300 q. darabos kőszén és 66 m³ bűkk hasábfá.

4. A zsombolyai köz-kórház részére 400 q. darabos kőszén és 100 m³ bűkk hasábfá.

5. A török-kanizsai köz-kórház részére 300 q. darabos kőszén és 22 m³ bűkk hasábfá.

6. A vármegyei gépház részére 4500 q. anninai vagy hason minőségű más apró szén.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítások elvállalására vonatkozó, egy korona bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat folyó évi július hó 30-ig Torontál vármegye alispáni hivatalához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó szállításokra vonatkozó szállítási feltételek az alispáni hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1901. évi július hó 5-én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

2749. tlkvi szám 1901.

667-1.1

Arverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Daun Gyula nagybecskereki cég javára 300 kor. tőke, ennek 1901. évi február hó 28-tól járó 6% kamatai, 6 korona 20 fillér óvási, 1/8% váltódíj, 114 korona 10 fillér már megállapított, 18 korona 75 fillér jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881 60 t. c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Fischer Móricz perlaszi lakos ellen az ezen kir. járásbíróság területén Perlasz község határában fekvő és a perlaszi 3021. számú tjkvben foglalt 350. sz. ház és 252 □-öl házhelyre 1400 kor, továbbá Csenta község határában fekvő s a csentai 635. sz. tjkvben foglalt hrsz. nélküli 1 hold 800 □-öl szántóra 373 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a perlaszi 3021. sz. tjkvben felvett ingatlanra nézve a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében 1901. évi augusztus hó 5-ik napján délelőtti 9 óraker, a csentai 635. számú tjkvben felvett 1 hold 800 □-öl szántót illetőleg pedig 1901. évi augusztus hó 5 ik napján délután 2 óraker Csenta község-házában fog megtartatni a következő, ugy a tlkvi hivatalban, mint Perlasz és Csenta községekben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

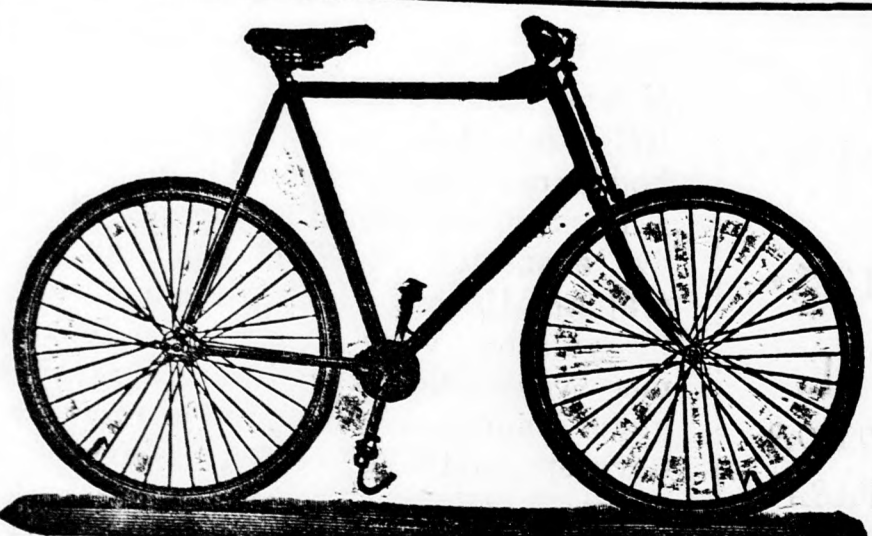
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóságnál, 1901. évi május hó 1-én.

Tóth,
kir. aljbró.

A jóból a legjobbat!

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világ-piacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek, u. m.: „Waffenrad“, „Dürkopp“, „Helical-Premier“, „Noricum“ (láncnélküli, kitűnő minőség).

(286-46.84)

Javitó műhely.

Novák J. C., Nagybecskerek.